

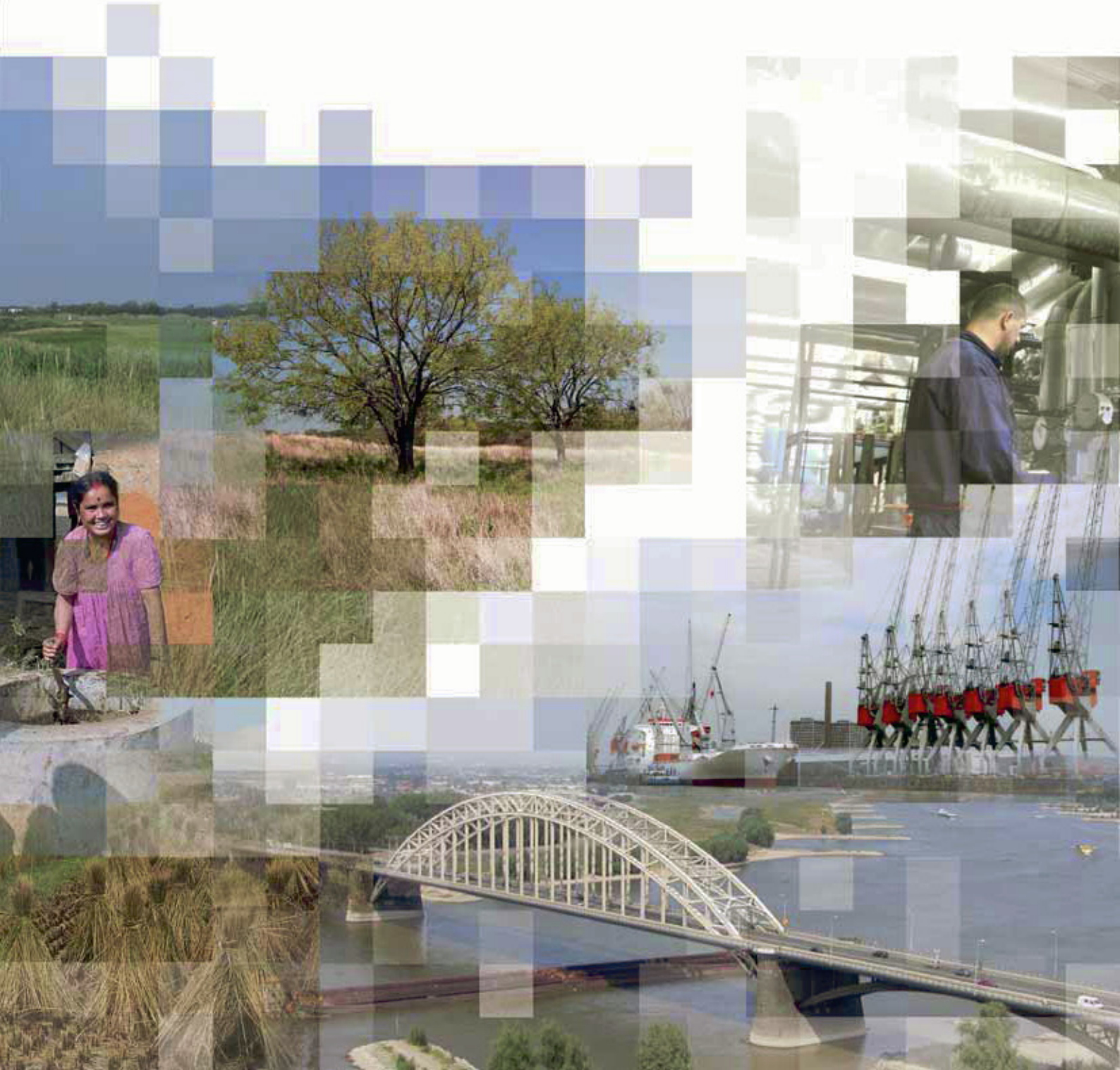

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Weststellingwerf

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 mei 2014 / rapportnummer 2715-52

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Weststellingwerf wil haar bestemmingsplan buitengebied herzien. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden is een Passende beoordeling opgesteld. Om deze reden, en omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor onder andere ontwikkeling van veehouderijen, is een milieueffectrapport opgesteld. De gemeenteraad van Weststellingwerf is bevoegd gezag. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De gemeente heeft de bestaande situatie van de agrarische bedrijven in detail geïnventariseerd en in beeld gebracht. Het MER geeft daarmee een gedetailleerd beeld van de huidige status en de toekomstige ontwikkeling van de veehouderijen in het buitengebied. In het MER wordt op een duidelijke en overzichtelijke wijze inzicht gegeven in milieugevolgen van de uitgewerkte alternatieven en maatregelen om ongewenste gevolgen tegen te gaan.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER een enkele tekortkoming. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. De tekortkoming betreft:

- een beschrijving van effecten op beschermde soorten en eventuele maatregelen om deze effecten te voorkomen.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen. In hoofdstuk 2 licht ze haar oordeel over de tekortkoming toe.

Het MER laat zien dat uitbreiding van veehouderijbedrijven binnen een bouwvlak van gemiddeld 1,5 ha met gebruikmaking van interne saldering² mogelijk is zonder dat daarbij een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreedt. Om de in het bestemmingsplan opgenomen uitbreidingsmogelijkheid van de bouwvlakken naar 3 ha mogelijk te maken is volgens het MER naast de interne saldering ook externe saldering (herverdeling van emissie van stoppende bedrijven in het plangebied) nodig. De beoordeling van de effecten van deze externe saldering bevat echter aannames en onzekerheden die samen maken dat deze externe saldering niet kan worden gebruikt als onderbouwing van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In die zin geeft het MER geen beschrijving van een uitvoerbaar plan. Het MER bevat echter wel een uitvoerbaar alternatief in de vorm van een vergroting van het bouwvlak tot 1,5 ha. In hoofdstuk 3 licht de Commissie haar oordeel over de uitvoerbaarheid van alternatief 1 en het bestemmingsplan toe. In hoofdstuk 4 geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

² Onder interne saldering wordt in dit geval saldering op bouwvlakniveau verstaan; het toepassen van emissiebeperkende technieken bij zowel de bestaande als nieuwe stallen, zodat meer dieren kunnen worden gehouden zonder dat de stikstofemissie van het bedrijf toeneemt.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Soortenbescherming

In het MER wordt op grond van een bureaustudie en eerdere inventarisaties een beeld gegeven van de flora en fauna in het plangebied. Daarin wordt een algemeen beeld gegeven van de kwetsbaarheid en status van soorten in het plangebied. Het voorkomen en de verspreiding van beschermde soorten binnen het plangebied is niet in voldoende detail uitgewerkt. In feite is alleen de potentiële verspreiding van soorten aangegeven waarbij vaak informatie over mogelijk voorkomen van bijzondere concentraties aan beschermde soorten ontbreekt.

De effecten zijn daarom te beperkt in beeld gebracht. In het voornemen worden effecten verwacht ten gevolge van bouwvlakvergroting, sloop van bebouwing, verharding en stikstofdepositie, waarbij onder meer verblijfplaatsen van streng beschermde soorten (waaronder vleermuissoorten) verloren kunnen gaan. In het MER worden in dit verband alleen op de vereiste mitigerende maatregelen voor effecten van stikstof ingegaan. Het is onduidelijk wat de omvang van andere effecten zijn en of deze ook gemitigeerd kunnen worden.

De Commissie vindt de conclusie dat de staat van instandhouding van kwetsbare soorten geen gevaar loopt, niet voldoende onderbouwd. Daarvoor ontbreekt in het MER informatie die in ieder geval op hoofdlijnen inzicht geven in het voorkomen en verspreiding van beschermde soorten in het plangebied. Met deze informatie kunnen eventuele risico's van bedrijfsmatige ontwikkelingen in deelgebieden snel onderkend worden en wordt het ook duidelijk of er maatregelen getroffen kunnen worden om deze risico's te beperken.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER het voorkomen en verspreiding van beschermde soorten in meer detail te beschrijven en zodoende inzicht te geven in de (orde van grote van de) risico's van het plan voor deze soorten.
--

3. Toelichting op het oordeel over interne saldering

3.1 Alternatief zonder toename stikstofdepositie

In het MER is een uitgebreide analyse gemaakt van de mogelijkheden van emissiebeperking op bedrijfs- en op planniveau. Vervolgens is in het MER berekend hoeveel milieugebruiksruimte gecreëerd kan worden wanneer deze maatregelen voor alle veehouderijen in het buitengebied worden toegepast. Uit deze analyse blijkt dat:

- uitbreiding van alle veehouderijbedrijven met gebruikmaking van interne saldering mogelijk is tot 1,5 ha zonder dat een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreedt;
- uitbreiding van alle veehouderijbedrijven tot 3 ha zonder dat een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreedt mogelijk zou zijn met een combinatie van:
 - interne saldering (bij uitbreiding zowel de nieuwe als de bestaande stal voorzien van de meest stikstofemissie reducerende technieken);
 - de saldoregeling³.

Emissiebeperkende staltechnieken bieden ruimte voor uitbreiding van het bouwvlak van grondgebonden veehouderijen tot 1,5 hectare. In het MER wordt aangegeven dat niet per se alle denkbeeldige vlakken vergroot kunnen worden tot 3 ha, omdat bijvoorbeeld een goede landschappelijke inpassing van een denkbeeldig bouwvlak ten hoogste 2 ha mogelijk is of dat er maximaal een groei tot 2 ha mogelijk is zonder toename van stikstofdepositie. Het MER geeft geen inzicht in mogelijk stoppende bedrijven en eventuele (landschappelijke) belemmeringen die de uitbreidingsruimte verder kunnen beperken. Het MER geeft daarom geen onderbouwd antwoord op de vraag of het vergroten van het denkbeeldig vlak tot ten hoogste 3 ha uitvoerbaar is binnen de gebruiksregels van het ontwerp-bestemmingsplan.

4. Aandachtspunten voor de besluitvorming en het vervolgtraject

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

4.1 Beoordeling van alternatieven

De effecten van de alternatieven staan samengevat in tabel A van de samenvatting en tabel 36 op blz. 147 van het MER. Het is niet duidelijk waarom er bij alternatief 1 bij veel milieuaspecten wordt aangegeven dat deze niet van toepassing zijn. Bij alternatief 2 is dit navolgbaar, want daar wordt niet gebouwd. Bij alternatief 1 is dat niet navolgbaar. Veel van deze milieugevolgen zullen kleiner zijn dan de effecten van het voornemen, en kunnen daardoor onderscheidend zijn.

- De Commissie beveelt aan bij het besluit over het bestemmingsplan ook op hoofdlijnen aan te geven hoe onderscheidend de andere milieuaspecten zijn (naast natuur, landschap en geur).

³ Een veehouderijbedrijf wordt gestaakt, waardoor ter plaatse ook de ammoniakemissie wordt gestaakt, waardoor ook de ammoniakdepositie afneemt. Hierdoor kan er voor andere bedrijven ruimte ontstaan om het aantal stuks vee en de ammoniakemissie toe te laten nemen zonder dan de ammoniakdepositie op een Natura 2000-gebied (van het gestaakte bedrijf en het uitbreidende bedrijf samen) toeneemt.

4.2 Integrale visie op het buitengebied

In het MER ontbreekt een beschrijving van de integrale visie van de gemeente op het buitengebied. Het is onduidelijk waar de prioriteiten van de gemeente liggen. Het is daarom ook niet duidelijk hoe de doelen om de landschappelijke waarden en de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied te versterken en ontwikkelingsruimte te bieden voor agrarische, niet-agrarische bedrijven en wonen in vrijkomende agrarische bebouwing samen kunnen gaan.

Deze visie is wel in de toelichting bij het bestemmingsplan beschreven. Daarom is het spanningsveld tussen het versterken van landschappelijke waarden en de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied en ruimte bieden voor agrarische, niet-agrarische bedrijven en wonen in vrijkomende agrarische bebouwing wel uit de toelichting en het MER samen af te leiden.

- De Commissie adviseert dit spanningsveld tussen landschappelijke waarden en ruimtelijke kwaliteit enerzijds en ruimte voor bedrijvigheid anderzijds kort samen te vatten en bij het uiteindelijke besluit over het bestemmingsplan te presenteren.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Weststellingwerf

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Weststellingwerf

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie voor categorie C14 / D14 en mogelijke passende beoordeling

Activiteit: De gemeente Weststellingwerf stelt een nieuw bestemmingsplan op voor het buitengebied.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 5 september 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen:

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 4 september 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 6 december 2012

kennisgeving MER in Staatscourant en andere bladen van: 19 maart 2014

ter inzage legging MER: 20 maart tot en met 30 april 2014

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 27 maart 2014

toetsingsadvies uitgebracht: 15 mei 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. B. Barten (secretaris)

dhr. ir. S. Bokma

dhr. mr. F.W.R. Evers (Voorzitter)

dhr. dr. F.H. Everts

mw. ir. M.L. Verspui

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- PlanMER Bestemmingsplan buitengebied 2014, 21 februari 2014
- Ontwerp Bestemmingsplan buitengebied 2014, 6 februari 2014

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplan buitengebied Weststellingwerf**

ISBN: 978-90-421-3960-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

